

Навчаючи — виховувати

Василь СОРОЧУК,
методист відділу освіти райдержадміністрації.

Особливе місце у правовиховній роботі з учнями посідає навчальний процес. Школа нерідко вишукує різноманітні причини правопорушень школярів, не помічаючи головної проблеми у навчанні. Переважна більшість неповнолітніх правопорушників — це учні, які не мали інтересу до навчання або втратили його, не мають бажання знати. «Найстрашніше горе, — писав В.Сухомлинський, — горе для сім'ї, горе для школи, горе для суспільства, якщо молодій людині не хочеться знати! Небажання знати — це символічні грати,

якими людина закриває від себе безграничне небо. Замість символічних згодом можуть появитись справжні».

Вже в дошкільному віці дитина протягом одного дня може поставити дорослому більше сотні запитань. Якщо дитина одержує відповіді на свої запитання, формується оте «бажання знати». Якщо ж питання зависають у повітрі, то такого бажання не виникне. Якщо вчитель нічого не зробить для розвитку «бажання знати», не викличе інтересу до свого предмета, то й матимемо молоду людину, яка «ходить до школи», відбуваючи оцю важку повинність, або залишає її і поповнює ряди правопо-

рушників.

Навчальна праця є основним видом діяльності школяра. Учні мають розуміти, що вона є не грою і забавою, а серйозною і відповідальною справою. Любов до праці може бути вихована тільки в праці. Людина, яка любить свою роботу, задоволена результатами своєї праці, не стане злочинцем.

Хочу наголосити ще на одному профілактичному аспекті навчальної діяльності учня. Він повинен розуміти користь знань, отриманих у школі, для свого майбутнього, для своєї кар'єри. Це розуміння дасть можливість подолати такі явища, як шпаргалка, намагання обманути вчителя, обікрасти са-

мого себе.

Великі потенційні можливості правовиховного плану закладені у навчальних предметах, які учні вивчають у школі. Виявити і реалізувати їх на уроках — важливе завдання вчителя.

Прорахунки у навчально-виховній роботі не призводять до позитивних зрушень у вирішенні питання профілактики підліткової злочинності, а створюють сприятливі умови для розповсюдження токсикоманії, тютюнопаління, вживання алкогольних напоїв серед учнівської молоді.

Пригадую, як два роки тому ми мали ріст дитячої злочинності, як малолітніми злочинцями стали учні Гошанської, Бабинської, Симонівської, Тучинської шкіл. Учнями цих шкіл було скоєно п'ятнадцять злочинів, в основному крадіжки приватного та державного майна. І майже всі злочини були вчинені у стані алкогольного сп'яніння.